

KELLO & KULTA

2/2018

ARTISTI-
HAASTATTELUSSA
Suad

PRINSESSAN
KORISTAJA
Guldviva

PASTORI, PORTSARI
JA TOIMITTAJA
Teemu Potapoff

KORUTAIDETTA
VIROSTA
Julia Maria Künnap

ANTIKKIKORUJA NEW YORKISTA

- A LA VIEILLE RUSSIE

Where the unusual is usual

Yksi maailman johtavista Fabergén jälleenmyyjistä on newyorkilainen A La Vieille Russie. Yrityksellä on pitkä historia, joka alkaa 1850-luvun Kiovassa, jatkuu 1920-luvun Pariisissa ja elää nykypäivää New Yorkissa Viidennellä avenuella. Fabergé-esineistön lisäksi kaupan on huomattavia eurooppalaisia ja amerikkalaisia koruja ja esimerkiksi venäläistä antiikkia.

Teksti: Mia Hillo Kuvat: Mia Hillo ja A La Vieille Russie

Tapaan Peter Schafferin, perheyriityksen toisen johtajan kuumana kesäpäivänä A La Vieille Russien uusissa toimitiloissa. Naapureita Viidennen avenuen art deco -pilvenpiirtäjässä ovat katutasossa Bergdorf & Goodmanin miesten osasto ja yläkerroksissa toinen legenda, jalokiviliike Verdura. Marmorialussa seisoo tavanomaisen vartijan ja vastaanottovirkailijan lisäksi iso flyygeli.

HUIPPULUOKAN SILMÄNRUOKAA

Intiimi liikehuoneisto on kiehtova, varsinkin jos vanhat korut kiinnostavat. Ennen herra Schafferin saapumista silmä poimii yksittäisiä koruja ja yritän painaa niitä mieleen: pikkuruinen, kultainen samovaari. Sen täytyy olla Fabergé! Art deco -ajan Aasian kaukokaipuun innoittamat riippuvat korvakorut, joissa yhdistyy näyttävästi vihreää kiinalaista jadaa ja mustaa emalia tai onyxsia. Yrjöjenäkainen riviére-kaulakoru ehkä lasista hiottuine kivineen, kaulakorumalli jota Voguen legendaarinen päätoimittaja Anna Wintour suosii. Herkkä siipidiadeemi belle epoqué -ajan wagneriaanikon must have.

Nykyaikaisista koruista pistää silmään pitkä kallisarvoisista pastellinsävyisistä conch-helmistä ja timanteista tehty kaulaketju. Antiikkikoruissa on erityistä

viehätystä, sillä niissä yhdistyy huima kultasepän taito sekä varma muotoilu ja toisinaan tunnettu esinehistoria. Ja mikä merkittävintä, niitä ei voi tehdä lisää.

SUOMALAISET MAINITTU!

Kun Peter Schaffer astuu paikalle hillityssä tummansinisessä liituraitapuvussa, pieni amerikanlippu napinlävessä, hän kättelee ja tokaisee: "Meillä on muutamia asiakkaita Suomesta".

Lapsellinen mielihalu olisi kysyä "Keitä?", mutta tiedän, että siihen kysymykseen en saisi vastausta.

Herra Schaffer jatkaa myös kysymällä tunnenko Ulla Tillander-Godenhielmin. Tillanderin kultaseppäsuvun jäsen on maailmalla tunnettu pietarilaisen kultasepänalan ja erityisesti Fabergén tutkija, mutta Schaffer näki hänet tutkimassa vielä enemmän Tillanderin suvun kultasepänliikkeen historiaa. Se olisi kiinnostavaa ja sitä paitsi hänestä Fabergéta on tutkittu jo niin paljon.

Fabergétuntijoiden keskusteluissa hyökkeryttää muuten se, miten niin monet osaavat ääntää ja kirjoittaa suomalaisten kultaseppämestareiden nimet.

FABERGÉ...

A La Vieille Russien erityisalaa on Fabergén kultasepänliikkeen esineet, joita se on välittänyt vuosikymmeniä. Liike on ostanut ja myynyt useita keisarillisia pääsiäismunia, mm. Malcolm Forbesin kuuluisan Fabergékokoelman ja monen muunkin amerikkalaisen kokoelman. Esineiden tunnistaminen näyttää lähtevän aivan selkäytimestä.

"Tällainen näppituntuma on mahdollista hankkia vasta käsiteltyään satoja Fabergé-esineitä. Kaikkea ei voi oppia kirjoista", selittää herra Schaffer.

Yrityksen hallussa on myös Fabergén vastaavan kultaseppämestarin, Henrik Wigströmin, esineistöä ja erityisesti työkirja, myytyjen esineiden luettelo, johon on tehty huolelliset piirroset esineistä. Näitäkin voidaan käyttää tutkittaessa Fabergé-esineiden alkuperää. Työkirjan pohjalta on tehty myös kirja.

Aito ilo ja antiikkiesineiden arvostus kuuluvat puheesta ja kysyn minkälaisia

1.

2.

3.

1. A La Vieille Russielle äskettäin hankittu Punaisen ristin sairaanhoitajan rintamerkki on valmistettu Fabergélla. Arvokkaista materiaaleista tehdyt merkit kuuluvat yleensä todella korkeaa-arvoisille sairaanhoitajille, mahdollisesti jollekulle suuriruhtinattarelle. Tämä lisää huomasti esineen kiinnostavuutta keräilijöiden parissa.

2. Jos se on munanmuotoinen ja Fabergéta, on se erittäin keräilyvä.

3. Antiikkikoruja ja eläinten ystäville. Englantilainen 1800-luvun lopun rintakoru vuorikide on kaiverrettu ja maalattu takaa. Kehyksessä vuorottelevat carréhiontaiset rubiinit ja brijantthiontaiset timantit.

antiikkikoruja kannattaisi ostaa.

"Koruun pitää oikeasti ihastua", herra Schaffer sanoo ja osoittaa samalla palleansa, "ja sen pitää iskeä tänne."

... JA FAUXBERGÉ

Keskustelemme myös ammatillisesti ikävästä ilmiöstä: Fabergé-esineiden väärennöksistä. Herra Schaffer kertoo, että näitä on tapana kutsua termillä fauxberge, ja kysyy puhunko ranskaa. Sanaleikki muodostuu Fabergén ja ranskan vääreä tarkoittavasta faux-sanasta. Väärennökset harmittavat, sillä niiden tunnistamisesta ei kiitosta heru. Aihe on ikävä, mutta maininnan arvoinen, sillä on hyvin harvinaista saada ostettua aitoa Fabergén esinettä pilkkahintaan. Huomattavasti yleisempää on ostaa hyvinkin taidokas väärennös, joka on tehty tarkoituksena lypsää rahat tietämättömältä. Tällaisia esineitä pyörii hyvinkin arvosteutuisissa myyntipaikoissa.

Haastattelun jälkeen esittelykierroksella kuljemme ikkunoiden viereistä käy-

tävää, jonka pöytävitriinien koruja voisi käyttää esimerkkinä korumuodin aikakausista. Käytävä päättyy neuvotteluhuoneeseen, jonka seinällä on valtava kultasepänalan kirjasto. Kun kysyn kainosti, voinko ottaa kuvan, herra Schaffer hymähtää.

"Mielellään ei, sillä kohta asiakkaamme haluavat ostaa myös kirjat."

Neuvottelupöydällä on vaaleanpunaisesta, mustaläikkikästä rodokrosiitista vati, josta herra Schaffer kertoo kuinka eräillä antiikkimesuilla vatia oli vertailtu paikalla olevaan toiseen Fabergén rodokrosiittiesineeseen, joka kuului englantilaisen Fabergéasiantuntijaliike Wartskin kokoelmaan.

"Huomasimme, että esineet oli tehty samasta raakakivestä sillä kiven kuviointi jatkui saumattomasti esineestä toiseen."

Kun poistun A La Vieille Russielta, ala-aulan flyygelillä on jo soittaja. Vartija tokaisee rauhallisesti hamuillessani järjestelmäkameraa esiin: "Please, no photos." No, tietysti...